

Kildesortering – hva kan vi oppnå?

Grethe Olsbye, adm. dir. Sirkula IKS

...eller...

Kildesortering –

Hva har vi oppnådd og hvordan?

● Kort om Sirkula IKS

- Stiftet i mars 2016
- Tidligere renovasjonsdelen i Hias IKS
- 43.000 husholdningsabonnenter,
- 8.200 fritidsboliger
- 92 fast ansatte
- 151 mill. kr i omsetning, hvorav 127 selvkost (2017)

Vi gir alt avfall høyere verdi

Hamar kommune

Løten kommune

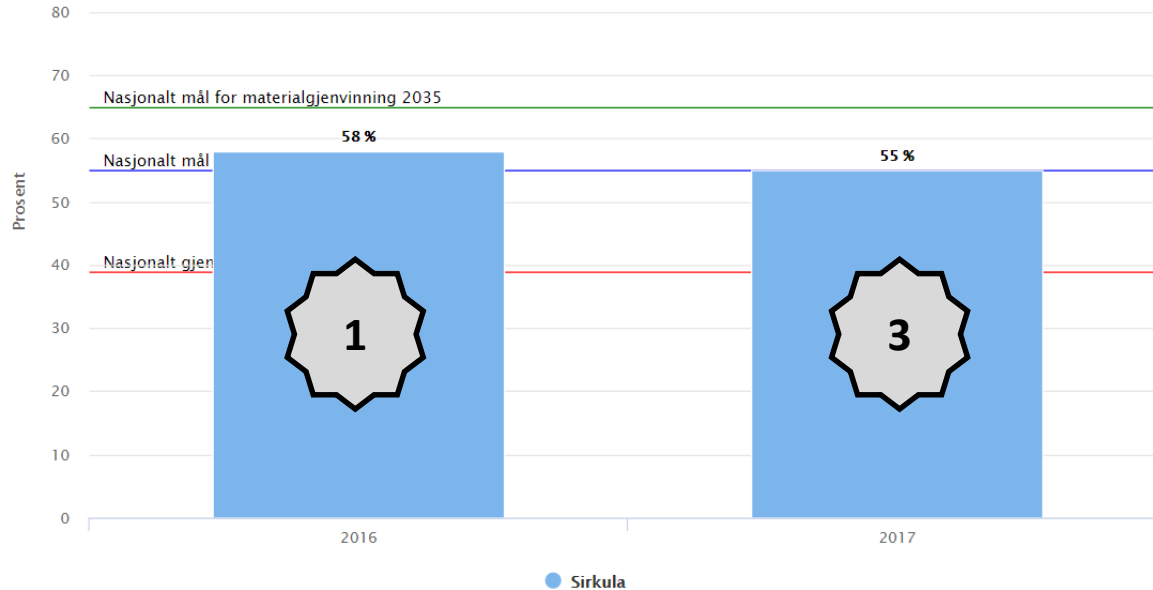
Stange kommune

Ringsaker kommune

● KS gjenvinningsbarometer

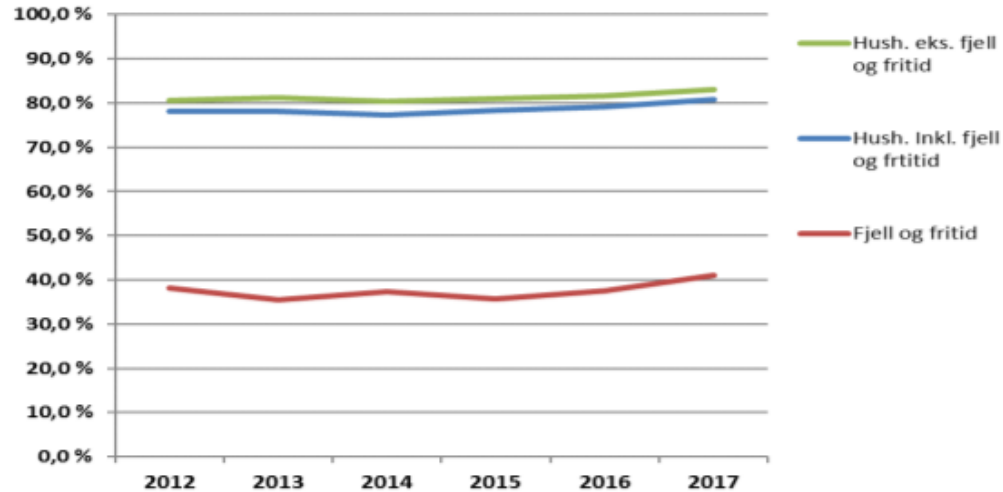

- **Suksesskriterier**

Lite restavfall

Andel avfall som ikke blir restavfall

**19,4 %
restavfall
i 2017**

Figur 7 Utvikling utsorteringsgrad restavfall

● Suksesskriterier

Lite restavfall

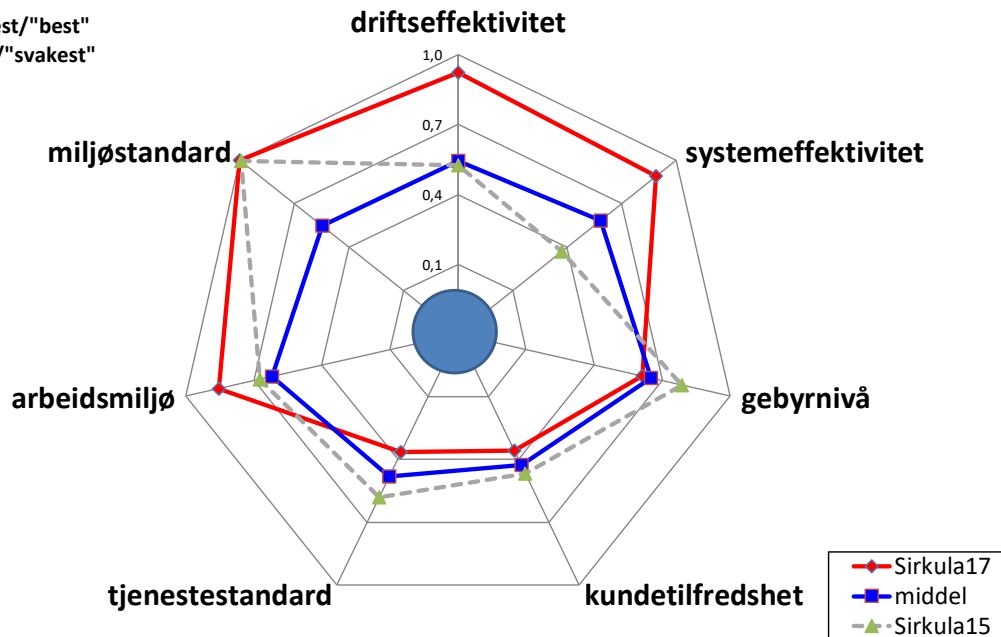
1. Hentes hjemme hver 4. uke
2. Mengde restavfall bestemmer betaling
3. Godt tilbud på gjenvinningsstasjonene
  1. 371.000 besøkende i 2017
  2. Ca 50 % av husholdningsavfallet leveres til deponi (totalt 2017 51.500 tonn)

● 3.7 Prestasjoner - balansert målskive med 7 resultatdimensjoner*

1,0 = høyest/"best"
0 = lavest/"svakest"

*
Miljøstandard, gebyrnivå, tjenestestandard og kundetilfredshet gjelder bare husholdningsdelen

Denne figuren oppsummerer Sirkula17's prestasjoner på de viktigste resultatområdene. Områdene motvirker hverandre og 'riktig' score er avhengig av virksomhetens prioriteringer. Middels eller høyere enn middels resultat ble oppnådd på 4 av 7 områder. Prestasjonsnivået var bedret siden 2015 (Sirkula15). Sirkula17 hadde høyest score av alle på miljøstandard.

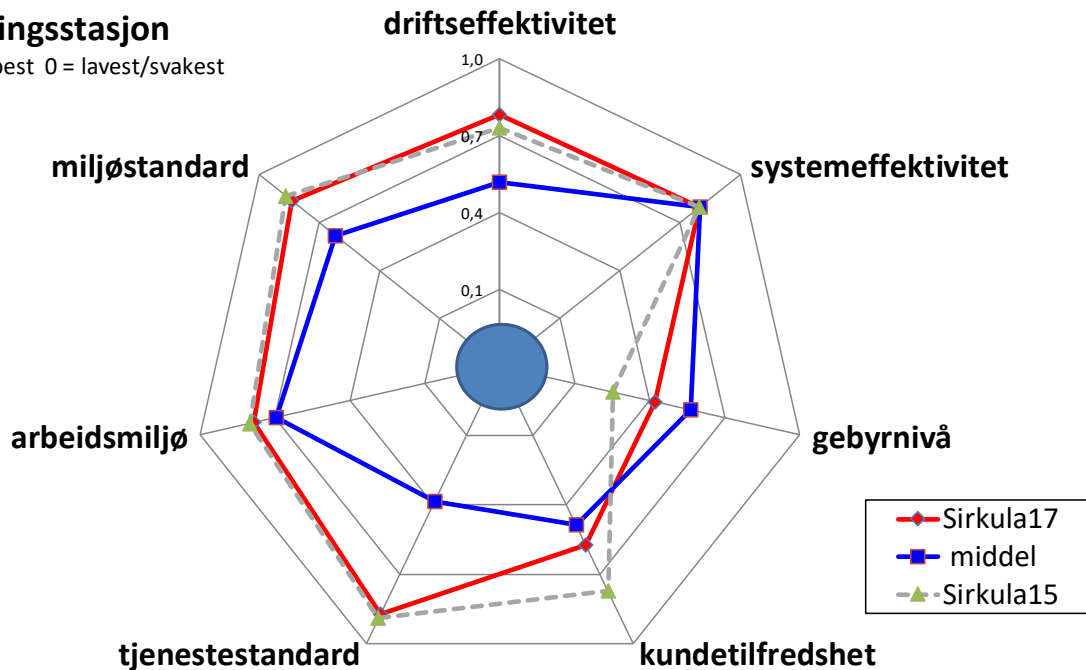

Gjenvinningsstasjon

1,0 = høyest/best 0 = lavest/svakest

4.

En oppsummering av prestasjonene for gjenvinningsstasjonene er vist her. Gebyrnivå er aktivitetens bidrag til gebyret. Tjenestestandard er gitt av mottakskapasiteten i forhold til innbyggertallet. Miljøstandard er gitt av gjenvinningsgrad, mengde farlig avfall, ombruksandel og CO2-utslipp. Kundetilfredshet gjelder kundenes tilfredshet med levering av avfall.

- **Suksesskriterier**

Tidlig ute

Offentlig avfallshistorie på Hedemarken

Foto: Domkirkeoddens fotoarkiv

Foto: Normann - Domkirkeoddens fotoarkiv

← 1900 1928 1949 fra 1950 -60/70 1987 1988 1990 1991 1995

Hver og en håndterte avfallet selv. Matrester (skuli) til gris, skrap-handlere, noen avfalls-grossister.

Slutt på å tippe avfall rett i Mjøsa, slik som det til da ble gjort f. eks på Tjuvholmen i Hamar.

Kommunale fyllplasser etableres, som Tandeskogen, Gålås, Nødslemyra og Hammaren.

Det innføres tvungen renovasjon i tettbygde strøk.

Hedemarken Interkommunale Avløps-samband (HIAS) som så langt hadde vært et rent vann- og avløps-selskap, får ansvar også for husholdnings-avfall i kommunene Hamar, Vang, Løten, Stange og Ringsaker.

Heggvin etableres pga hensyn til miljø, økte avfalls-mengder og plassmangel på de kommunale fyllplassene.

Innføring av tvungen renovasjon for alle, hvor alt gikk i en dunk. Hias får ansvar for innsamling av avfall hjemme hos husholdningene i Hamar, Vang, Løten og Stange.

Kildesortering testes ut, og innføres i noen områder

Gjenvinningsstasjonene i Hamar (Stavsberg), Brumunddal, Moelv og Stange åpnes.

1996

Full kildesortering på Hedemarken. Matavfall og restavfall hentes hjemme. 44 småsamlere åpnes hvor papir, drikkekartong, glass- og metallemballasje og tekstiler leveres.

2001

Plast sorteres og leveres i egen plastsekk hjemme. Mjøsanlegget på Lillehammer hvor matavfallet behandles, åpnes av eierne Hias, GLØR og GLT-Avfall som alle sorterer ut matavfall i sine 12 eierkommuner.

2003

Innbyggerne i Hamar, Løten og Stange får tilbud om henting av papir hjemme.

2008

Hias tar over ansvaret for innsamling av avfall hjemme hos husholdningene i Ringsaker.

2010

Innbyggerne i Ringsaker får tilbud om henting av papir hjemme

2014

Gålåsholmen mottak for hageavfall åpnes pga. plassmangel på Stavsberg gjenvinningsstasjon.

sirkula

2016

Renovasjonsvirksomheten skilles ut av Hias IKS, og Sirkula IKS etableres. Glass/metall og papir hentes hjemme for å gi bedre sortering.

2017

Renovasjonsbilene kjører på biogass laget av matavfall fra Mjøsa-regionen og faste del av avløpet fra Hias.

2018

Oppstart bygging av kretsloppspark med utvidet ombruksaktivitet på Gålåsholmen.

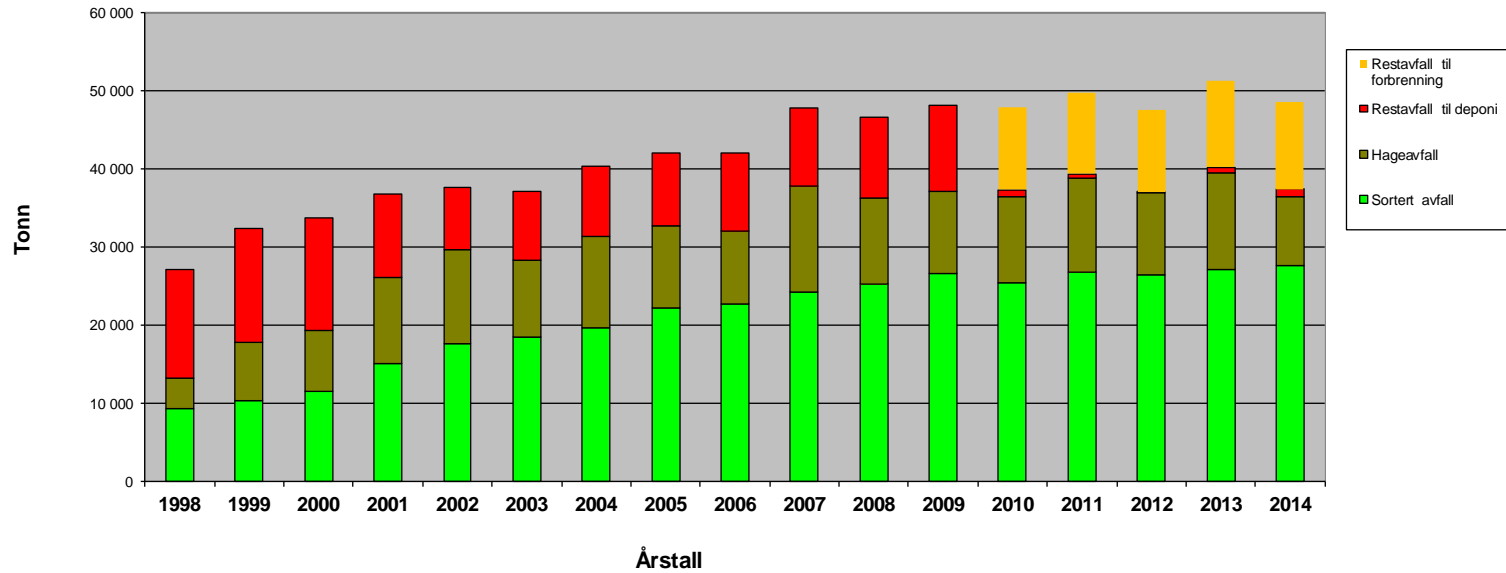
● Suksesskriterier

Tidlig ute

1. Mjøsaksjonen
2. Anlegg som ikke så ut som «søppelplasser»
3. Oppnådde 71 % gjenvinning allerede i 2001

Utvikling mengde husholdningsavfall 1998 til 2014.

- **Tilbudet**

Hentes hver
4. uke

Hentes hver
2. uke

Hentes hver
4. uke

Hentes hver
4. uke

Hentes hver
8. uke

● **Fem ulike avfallstyper hentes hjemme**

- **5 gjenvinningsstasjoner og ett hageavfallsmottak**

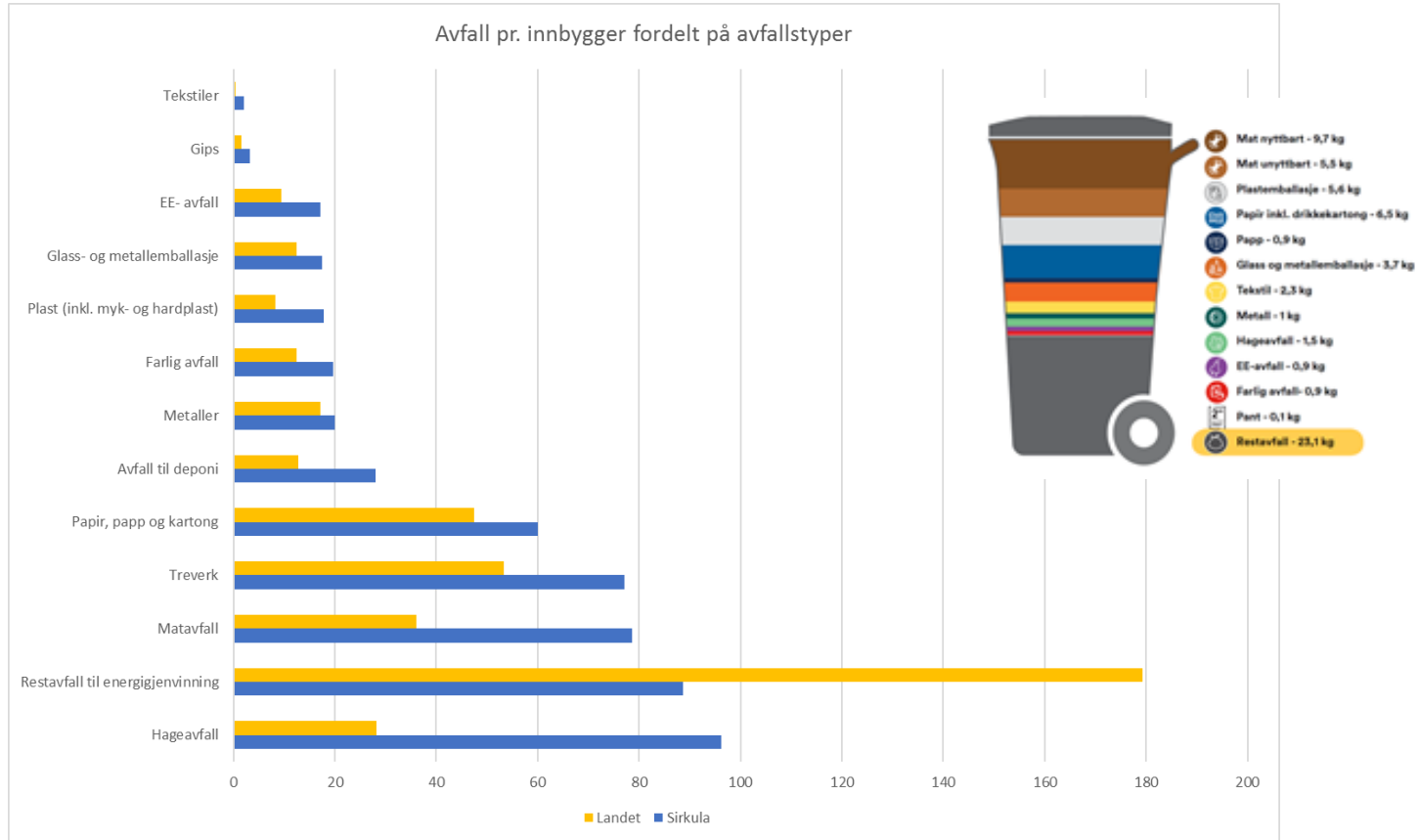

- **2 avfallsanlegg og Hedmarks eneste godkjente deponi for ordinært avfall og ett av tre alunskiferdeponi i Norge**

● Tiltak for bedre sortering

1. Betaling for alt restavfall
2. Synlig restavfall på gjenvinningsstasjonene
3. Materialgjenvinning returtre

● Kildesortering – hva kan vi oppnå?

Påstand:

Målet om 65 % materialgjenvinning i 2035 *kan* nås med kildesortering

Vil måloppnåelse hindres av

- Økte kvalitetskrav?
- Økt andel fellesløsninger?

